

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibus, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm Septembris Et Octobris

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10262

De S. Honorio episcopo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77413)

hoc est, aliquot annis ante mortē D. Augustini, qui obiit anno Domini CCCC. XXX. hoc est, sub Theodosio iuniore, & Valentiniano tertio.

Et ut scias mendacium sibi nunquam constare, natalem Hieronymi diem, quidam Cap. 48. in decimum quintum, alij in vicesimum secundum, vel vicesimum quintum, plurimi in tricesimum primū Constantini Magni annum, ex vitæ longitudine rejciunt. Sigebertus, qui XCVIII. annos eum vixisse asserit, corpus laboribus ita confectum Hieronymum habuisse scribit, ut nisi fune manibus apprehenso, qui ad hoc ei de trabe pendebat, surgere de lecto non potuisset. Marcellinus comes, vir fidei & autoritatis magna, per D. Augustini, quem & ego sequor, vestigia cautiùs incedens, nec quo anno mortuus, nec quot ille vixerit definit annis: admodum tantum senem decessisse asseuerat, hoc est, ut ait Augustinus, in decrepita ætate, peracta scilicet senectute. In hunc sensum scribens Hieronymus ad Augustinum, se penè decrepitum asseuerat: ad quam decrepitate peruenisse tantum illū Augustinus significat, cum ait, Usque ad decrepitam vixit ætatem. Alioqui si valde decrepitum eum intelligere velis, necesse est, ut vel post Augustinum decessisset, vel anno saltem xv. Constantini Magni natus esset. quod vtrunque falsum est. Vt cunque, constat certè ex eius scriptis, post Romam captam ab Alarico, quod fuit anno Domini CCCC. XII. aliquot eum vixisse annos. siquidem non solum ruinam illam Romanos fugientes, se in Bethleem pluriès excepisse narrat, verum etiam aliqua postea eum scripsisse apparet: ut commetaria in Ezechielem, Epitaphium Fabiolæ, similiter & Marcellæ. Augustinus libros suos de Anima, illi dicans, post Romam captam misit: sed tabellarius, ut ipse testatur, mortuum illum inuenit.

Vtebatur vir beatissimus in senectute breui quodā pileo, quo frigescentes iam corpus Cap. 49. Epist. 153. cofoueret: de qua re ipse Paulino, qui sibi illum donauerat, scribens, ita ait: Pileolum textura breuem, charitate latissimum, senili capiti confouendo libenter accepi, & munere, & muneris authore lætatus. Humatus post mortem in Bethleem fuit, exequijs illi ex Christiana religione, ut Antonium Paulo fecisse ipse refert, ritè antea celebratis. Translatus inde postea Romam est vnà cum Christi Saluatoris nostri præsepio, Præsepio Domini Romæ seruatur. festu translacionis eius. septimo Idus Maij, eo scilicet die, quo præceptoris sui Gregorij Nazanzeni festum agitur. Reiectus deinde est dies in vigiliam Ascensionis à Pio secundo Pontifice maximo, ut festiuus ac frequentius ageretur, plenaria sepulcrū eius illo die aduentibus, criminū indulgentia condonata. Iacet autem beatissimus vir omni præconio maior, & quem cuncta suspirent fecula, super Exquilias, proprio sibi iuxta præsepio Domini erecto altari, vbi sacra adhuc eius seruatur tunica, in ecclesia S. Mariæ Maioris: quam tu amplissime Cardinalis Carole Borromee, non minus pietate & religione, quam charitate conspicuus, & in tanta rerum affluentia ac imperij potestate, rarum apud omnes exemplum, cum immensa tua laude, & populi vtilitate, regis atque gubernas.

VITA S. HONORII DOROVERNENSIS
(SIVE CANTVARIENSIS) ECCLESIAE EPISCOPI,
*authore venerabili Beda presbytero, Ecclesiast. Historie
Gentis Anglorum, Lib. 2. cap. 18. & 19.*

DOSTQVAM Iustus Archiepiscopus est ad caelestia 30. Septēbr. regna sublatus, Honorius est pro illo in præsulatū electus. Qui ordinandus, venit ad Paulinum: & occurrente sibi illo in Lindocolnio, quintus ab Augustino, Dorouernensis ecclesie consecratus est antistes: cui etiam præfatus Honorius iste quintus ab Augustino Anglorū Apostolo Antistes. Papa Honorius misit pallium & literas, in quibus decreuit hoc ipsum, quod in Epistola ad Eduinum Regem missa, decreuerat: scilicet, ut, cum Dorouernensis vel Eboracensis antistes, de hac vita transierit, is, qui superest, confors eiusdem gradus, habeat potestatem alterum ordinandi in loco eius, qui transierat, sacerdotem, nè sit necesse, ad Romanam vsque ciuitatem per tam prolixa terrarum & maris spatia, pro ordinando Archiepiscopo semper fatigari. Quarum etiam textum literarum in

Epistola Honorij Papae ad Honorium Archiepiscopum.

Matth. 11.
Math. 25.

Pallij antiquus usus.

Ex Cap. 19.
O si isthuc obseruasset nostrorum temporum nouatores.

*inquiri

In Scotia non rite celebratum Pascha.

Haeresis Pelagiana in Scotia.

nostra hac historia ponere commodum duximus.

Dilectissimo fratri Honorio, Honorius. Inter plurima, quae redemptoris nostri misericordia suis famulis dignatur bonorum munera prerogare, illud etiam clementer collata suae pietatis munificentia tribuit, quotiens per fraternos affatus vnam dilectionem quadam contemplatione alternis adspectibus representat: pro quibus maiestati eius gratias indefinenter exoluimus, eumque votis supplicibus exoramus, ut vestram dilectionem, in praedicatione Euangelij elaborantem & fructificantem, sectantemque magistri & capitis sui sancti Gregorij regulam, perpeti stabilitate confirmet, & ad augmentum Ecclesiae suae potiora per vos suscitaret incrementa: ut fide & opere in timore Dei & charitate, vestra acquisitio decessorumque vestrorum, quae per domini Gregorij exordia pullulat, conualescendo amplius extendatur: ut ipsa vos Dominici eloquij promissa in futuro respiciant, vosque vox ista ad aeternam festiuitatem euocet: Venite ad me omnes, qui laboratis & onerati estis, & ego reficiam vos. & iterum: Euge serue bone & fidelis, quia super pauca fuisti fidelis, super multa te constituiam: intra in gaudium Domini tui. Et nos equidem, fratres charissimi, haec vobis pro aeterna charitate exhortationis verba praemittentes, quae rursus pro ecclesiarum vestrarum priuilegijs congruere posse conspiciamus, non desistimus impetire: & tam iuxta vestram petitionem, quam filiorum nostrorum Regum, vobis praesenti nostra praerceptione, vice beati Petri Apostolorum principis, auctoritatem tribuimus, ut quando vnum ex vobis diuina ad se iusserit gratia vocari, is qui superstes fuerit, alterum in loco defuncti debeat Episcopum ordinare. Pro qua etiam re singula vestrae dilectionis pallia pro eadem ordinatione celebranda direximus: ut per nostrae praerceptionis auctoritatem, possitis Deo placitam ordinationem efficere: quia ut haec vobis concederemus, longa terrarum marisque interualla, quae inter nos ac vos obsistunt, ad haec nos descendere coegerunt: ut nulla possit ecclesiarum vestrarum iactura, per cuiuslibet occasionis obtentum quoquo modo peruenire, sed potius commissi vobis populi deuotionem plenius propagare. Deus te incolumem custodiat, dilectissime frater. Data die tertio Iduum Ianuariarum, imperantibus dominis nostris pijs Augustis, Heraclio & filiis, anno Dominicae incarnationis sexcentesimo vigesimo quarto.

Misit idem Papa Honorius literas etiam genti Scotorum, quos in obseruatione sancti Paschae errasse compererat, solerter exhortans, ne paucitatem suam, in extremis terrae finibus constitutam, sapientiosem antiquis siue modernis, quae per orbem erant, Christi Ecclesijs aestimarent: ne contra Paschales computos, & decreta synodalia totius Orbis Pontificumque, aliud Pascha celebrarent. Sed & Iohannes, qui successori eiusdem Honorij Seuerino successit, cum adhuc esset electus in pontificatum, pro eodem errore corrigendo, literas ei magna auctoritate atque eruditione plenas direxit, euidenter adstruens, quia Dominicam Paschae diem quintadecima luna usque ad vigesimam primam, quod in Nicena synodo probatum est, celebrari oporteret: necnon & pro Pelagiana haeresi, quam apud eos reuiuiscere didicerat, cauenda ac repellenda, in eadem illa epistola monere curauit. Cuius epistolae principium est:

Dilectissimis & sanctissimis Tomiano, Columbano, Chromano, Dimano & Bagitano Episcopis: Chromano, Hernianoque, Laustrano, Sullano & Segiano presbyteris: Saroni, ceterisque doctoribus, seu Abbatibus Scotis, Hilarius Archipresbyter & seruans locum sanctae sedis Apostolicae, Iohannes Diaconus, & in Dei nomine electus, Item Iohannes primicerius, & seruans locum sanctae sedis Apostolicae, & Iohannes seruus Dei, consiliarius eiusdem Apostolicae sedis.

Ad scripta, quae perlatores ad sanctam memoriam Seuerinum Papam adduxerunt, eodē de hac luce migrante, reciproca responsa, quae postulata fuerant, siluerunt. Quibus referatis, ne diu tantae quaestionis caligo indiscussa remaneret, reperimus quosdam provinciae vestrae contra orthodoxam fidem, nouam ex veteri haeresim renouare conantes, Pascha nostrum, in quo immolatus est Christus, nebulosa caligine resurantes, & quartadecima luna cum Hebraeis celebrare nitentes. Quo Epistolae principio manifeste declaratur, & nuperrime temporibus illis haec apud eos haeresim exortam, & non totam eorum gentem, sed quosdam in eis hac fuisse implicitos. Exposita autem ratione Paschalis obseruantiae, ita de Pelagianis in eadem epistola subdunt:

Et hoc quoque cognouimus, quod virus Pelagiana haereseos apud vos denuo reuiuiscit: quod omnino hortamur, ut a vestris membris huiusmodi venenatum superstitionis

tionis facinus auferatur. Nam qualiter ipsa quoque execranda hæresis damnata est, latere vos non debet: quia non solum per istos ducentos annos abolita est, sed & quotidie à nobis perpetuo anathemate sepulta damnatur: Et hortamur, nè quorum arma combusta sunt, apud vos eorum cineres suscitentur. Nam quis non excretur superbum corum conamen & impium, dicendum, posse sine peccato hominem existere ex propria voluntate, & non ex gratia Dei? Et primum quidem blasphemia & stultiloquium est dicere, esse hominem sine peccato: quod omnino non potest, nisi vnus mediator Dei & hominum, homo Christus Iesus, qui sine peccato est conceptus & partus. Nam ceteri homines cum peccato originali nascentes, testimonium præuocationis Adæ, etiã sine peccato actuali existentes, portare noscuntur, secundum prophetam dicentem: *Eccè enim in iniquitatibus conceptus sum, & in peccatis concepit me mater mea.* Psal. 50.

Interea defuncto Felice Orientalium Anglorum Episcopo, post decem & quatuor annos accepti Episcopatus, Honorius loco eius ordinauit Thomam Diaconum eius de prouincia Giruorum. Et hoc post quinque annos sui Episcopatus de hac vita substracto, Berethgillum, cognomine Bonifacium, de prouincia Cantuariorum, loco eius substituit. Et ipse quoque Honorius postquam * atatem sui cursûs impleuit, migravit ex hac luce anno ab incarnatione Domini sexcētesimo quinquagesimo quarto, pridie calendæ Octobris. Et cessante Episcopatu per annum & sex menses, electus est Archiepiscopus cathedræ Dorouernensis sextus, Deus dedit de gente occidentaliū Saxonum. Quem ordinaturus venit illuc Ithamar Antistes ecclesiæ Rhofensis. Septem Ex lib. 3. cap. 20. *metas

MARTYRIVM SS. VRSI ET VICTORIS CVM SOCIIS SVIS, EX GLORIOSA THEBAEORVM LEGIONE, quorum Historia ad nos perlata est ex Francia per venerabilem D. Petrum à Leydis Carthusiæ Colonienfis olim Priorem.

VM tempore Maximiani Imperatoris (qui cum collega Diocletiano imperium tenuit) grauis persecutio Christianorum esset exorta: erant in legione sancti Mauritij Vrsus & Victor cum socijs lxxj. viri in bellicis rebus strenui, quorum hodiè natalitia colimus. Qui beati Mauritij passione & gladij terrore turbati, non absque diuino nutu castrorum tumultus occultè relinquentes apud Solodorum castrum antiquissimū, quod est super Arulam fluiū, peruenērunt, vt per eos ibidem multorum infidelium caritas, fidei lumen reciperet. Interea Maximianus Imperator audiens sanctum Vrsū, sociosque eius ab Agaurino fugam decessisse, nullis furor succensus est. Accito igitur Hyrtaco, prædicti Solodorenfis oppidi Præsidi, præcepit & iniunxit, vt vestigia sanctorum diligenter perscrutando indagaret, & vbi cunquè ipsos inueniret, aut ad sacrificia deorum compelleret, aut varijs tormentis eorum vitam finiret. Igitur beato Vrsō socijsque eius Hyrtaco Præsidi præsentatis, talibus verbis eos alloquitur, dicens: O viri, quis vos furor decretis principum suasisit obuiare? Vestram strenuitatem monemus, & imperiali præcepto præcipimus, vt omni occasione remota, ad sacrificandū dijs omnipotentibus Ioui & Mercurio velitis vos inclinare. Alioquin vos vitam faciam varijs finire tormentis. Illi verò calidus corroborati dixerunt: Christiani sumus, nec sacrificando furdis & mutis idolis, Christianæ religionis ritum volumus inquinare. Hyrtacus videns sanctorum constantiam, nec posse blanditijs flecti, nec terroribus emolliri, præcepit manus & pedes eorum catenis nexibusque constringi, ac varijs tormentis ipsos atrociter cruciari. Quod cum carnifices studiosè peragerent, diuina clementia (quæ sperantes in se non deserit) tanto super eos splendore claritatis illuxit, vt tortores fulgore perterriti, ad terram prosternerentur semiuiui, sanctique martyres catenis ruptis vinculisque dissolutis starent imperterriti, glorificantes & laudantes Dominum Deum Isracl. Pagani verò, vnâ cum Præsidi confusione ducti, dolore & angustia torquebantur. 30. Septembr. Diocletiani & Maximiani in Christianos persecutio. Sancti martyres ab Hyrtaco præside comprehendantur. Dijs supplicij excruciantur. Diuinitus liberantur.